

Sarajevo, 21.01.2019. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
14.01.2019.- 18.01.2019.

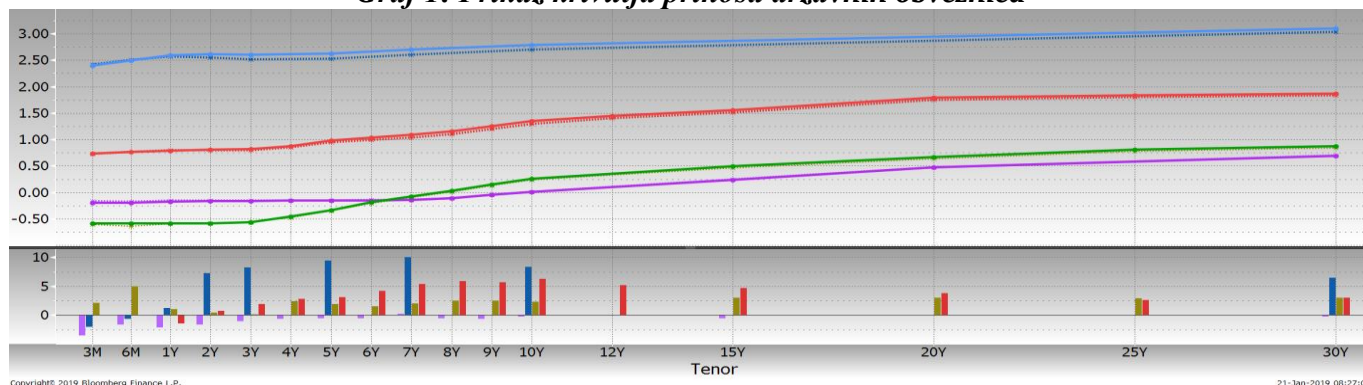
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	11.1.19	-	18.1.19	11.1.19	-	18.1.19	11.1.19	-	18.1.19	11.1.19	-	18.1.19
2 godine	-0,59	-	-0,58	↗	2,54	-	2,61	↗	0,81	-	0,81	→
5 godina	-0,35	-	-0,33	↗	2,53	-	2,62	↗	0,95	-	0,98	↗
10 godina	0,18	-	0,26	↗	2,70	-	2,78	↗	1,29	-	1,35	↗
										0,02	-	0,02

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	11.1.19	-	18.1.19
3 mjeseca	-0,563	-	-0,545
6 mjeseci	-0,642	-	-0,592
1 godina	-0,572	-	-0,553

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 18.01.2019. godine (pune linije) i 11.01.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica su u odnosu na prethodni tjedan uglavnom zabilježili blagi rast. Istodobno, prinosi italijanskih obveznica su smanjeni između 12 i 25 baznih bodova, pri čemu je najveći pad prinosa zabilježen kod obveznica srednjeg roka dospelja. Razlika između desetogodišnjih njemačkih i italijanskih obveznica je smanjena na oko 247 baznih bodova. Središnja banka Italije je smanjila prognoze rasta GDP-a zemlje za 2019. godinu na 0,6%, nakon što je u prosincu očekivano 1%, te je dodala da je italijansko gospodarstvo vjerojatno zabilježilo kontrakciju u četvrtom tromjesečju prošle godine, što je drugi mjesec zaredom i sugerira da je Italija u tehničkoj recesiji. **Njemačko gospodarstvo je, prema preliminarnim podacima, tijekom 2018. godine zabilježilo najnižu razinu rasta u posljednjih pet godina, koji je iznosio 1,5%.** Ovim je najveće europsko gospodarstvo devetu godinu zaredom zabilježilo gospodarski rast predvođen snažnim rastom domaće potrošnje. Ipak, evidentno je da njemački gospodarski rast gubi zamah pod utjecajem usporenja globalne ekonomije, trgovinskih nesuglasica iniciranih politikom američkog predsjednika i povećanoga rizika da će Velika Britanija na neuređen način napustiti EU.

Prema Bloombergovoj anketi o procjenama i prognozama za eurozonu, ekonomski rast u 2018. godini je iznosio 1,9%, dok se za 2019. godinu očekuje rast od 1,5%, a ista razina rasta se očekuje i za 2020. godinu. Očekivana stopa inflacije za 2019. godinu iznosi 1,5%, što je manje od ranijih prognoza koje su

navodile razinu od 1,7%. Isti izvor navodi da se za Njemačku očekuje ekonomski rast od 1,4% tijekom tekuće godine, za Francusku 1,5%, za Italiju 0,7%, a za Španjolsku rast od 2,2%. Prema Reutersovoj anketi, očekuje se da bi ECB mogla povećati kamatnu stopu na depozite banaka u četvrtom tromjesečju ove godine na razinu od -0,20% sa trenutne razine od -0,40%, te da bi referentnu kamatnu stopu početkom naredne godine mogla povećati na razinu od 0,20% sa trenutne razine od 0,0%. Također, ekonomisti koji su sudjelovali u ovom istraživanju percipiraju da je vjerojatnoća recesije u eurozoni u ovoj godini povećana, pa sada iznosi 25%, dok je u prosincu vjerojatnoća recesije iznosila 20%. Predsjednik ECB-a Draghi je izjavio da gospodarstvo eurozone bilježi usporenje ekonomskog rasta, ali da ne ide ka recesiji. Naveo je da potrošnja i investicije u eurozoni bilježe rast, da je gospodarstvo eurozone i dalje podržano monetarnim stimulansima, kao i da se bilježi rast izvoza i poboljšanje stanja na tržištu rada, ali po nešto nižim stopama rasta. Prema njegovim riječima, i dalje ne postoje dokazi u smislu objavljivanja loših ekonomskih podataka ili značajnog pada povjerenja u eurozoni, koji bi uputili na dolazak recesije. Cijene dionica Deutsche Bank AG, kao i Commerzbank AG, su proteklog tjedna zabilježile značajan rast, nakon što su se na tržištu pojavile informacije da ECB preferira spajanje Deutsche Bank sa nekom drugom europskom bankom umjesto sa njenim lokalnim konkurentom Commerzbank AG. Ovakav stav bankarskog supervizora je u skladu sa stavom izvršnog direktora Deutsche Bank Christiana Sewinga koji je, ipak, odbio da daje bilo kakve komentare prije prihvatanja bilo kakvog dogovora.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa inflacije – EZ (final.)	PROSINAC	1,6%	1,6%	1,9%
2.	Temeljna stopa inflacije – EZ (final.)	PROSINAC	1,0%	1,0%	1,0%
3.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	STUDENI	-2,1%	-3,3%	1,2%
4.	Indeks građevinskog sektora – EZ (G/G)	STUDENI	-	0,9%	0,6%
5.	Trgovinska bilanca – EZ (u milijardama EUR)	STUDENI	12,6	15,1	13,5
6.	Trgovinska bilanca – Italija (u milijardama EUR)	STUDENI	-	3,84	3,82
7.	Trgovinska bilanca – Nizozemska (u milijardama EUR)	STUDENI	-	7,0	4,9
8.	Trgovinska bilanca – Belgija (u milijardama EUR)	STUDENI	-	-1,03	0,72
9.	Tekući račun - EZ (u milijardama EUR)	STUDENI	-	20,3	26,8
10.	GDP – Njemačka (G/G)	2018. godina	1,5%	1,5%	2,2%
11.	Odnos deficita i GDP-a – Njemačka	2018. godina	-	1,7%	1,0%
12.	Javni dug – Italija (u milijardama EUR)	STUDENI	-	2.345,3	2.335,1
13.	Industrijske porudžbine – Italija (G/G)	STUDENI	-	-2,0%	1,8%
14.	Industrijske prodaje – Italija (G/G)	STUDENI	-	0,6%	2,0%
15.	Stopa nezaposlenosti – Nizozemska	PROSINAC	-	3,6%	3,5%
16.	Maloprodaja – Nizozemska (G/G)	STUDENI	-	4,6%	5,2%

SAD

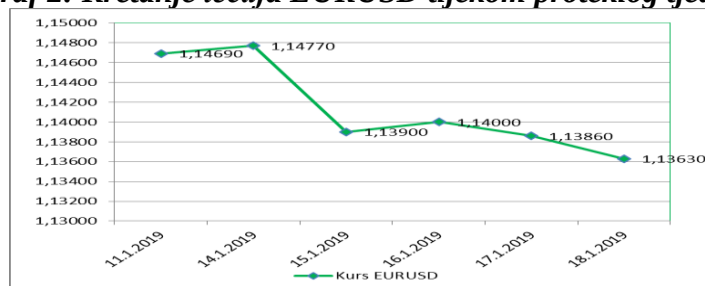
Prinosi američkih obveznica su tijekom proteklog tjedna bilježili rast za 7 do 9 baznih bodova na tjednoj razini, te je inverzija krive prinosa bila prisutna samo u domenu od dvije do tri godine. Najveći rast prinosa zabilježen je krajem proteklog tjedna, a doprinos tome je dalo objavljivanje pozitivnih rezultata poslovanja kompanija iz financijskog sektora SAD, kao i jačanje optimizma da bi pregovori kineskih i američkih zvaničnika, ipak, mogli imati pozitivan ishod, odnosno rezultirati dogovorom koji bi u dužem roku mogao zadovoljiti obje strane. Ipak, veći rast prinosa je ograničen činjenicom da američki zakonodavci još uvijek nisu postigli dogovor o financiranju federalne administracije SAD, zbog čega su pojedine institucije u SAD zatvorene već skoro mjesec dana, što predstavlja njihovu najdužu obustavu rada u povijesti SAD. Ipak, krajem proteklog tjedna objavljen je preliminarri podatak o indeksu povjerenja, koji objavljuje Sveučilište iz Mičigena, a koji je tijekom siječnja smanjen na razinu od 90,7 bodova, sa prethodne razine od 98,3 boda. Ovo je najniža razina navedenog pokazatelja od kada je predsjednik SAD Trump imenovan na tu funkciju, a rezultat je pojačanih tenzija u trgovinskim odnosima SAD i njihovih najvećih trgovinskih partnera, volatilnosti na financijskim tržištima i usporenu globalnog ekonomskog rasta, ali i neizvjesnosti oko budućnosti Fedove monetarne politike.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Njujorka	SIJEČANJ	10,0	3,9	11,5
2.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Filadelfije	SIJEČANJ	9,0	17,0	9,1
3.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	PROSINAC	2,5%	2,5%	2,5%
4.	Indeks cijena uvezenih roba i usluga (G/G)	PROSINAC	-0,8%	-0,6%	0,5%
5.	Indeks cijena izvezenih roba i usluga (G/G)	PROSINAC	-	1,1%	1,8%
6.	Indeks industrijske proizvodnje (M/M)	PROSINAC	0,2%	0,3%	0,1%
7.	Iskorištenost kapaciteta	PROSINAC	78,5%	78,7%	78,6%
8.	Indeks proizvodnje prerađivačkog sektora (M/M)	PROSINAC	0,3%	1,1%	0,1%
9.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	12.SIJEČNJA	220.000	213.000	216.000

USD je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR pod utjecajem zbivanja u Velikoj Britaniji, objavljivanja nepovoljnih ekonomskih podataka za eurozonu i pozitivnih za SAD, odnosno podataka o snažnom rastu prerađivačkog sektora SAD tijekom prosinca. Tečaj EURUSD je smanjen u tom razdoblju sa razine od 1,1469 na razinu od 1,1363.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Tijekom proteklog tjedna Parlament Velike Britanije je odbacio predloženi sporazum za Brexit, kako je i bilo očekivano. Članovi Parlamenta su glasovali sa 432:202 glasa protiv predloženog plana. Razlika od 230 glasova je najveći poraz koji je pretrpjela bilo koja Vlada u Velikoj Britaniji do danas. May je Donjem domu Parlamenta priopćila da neće podnijeti ostavku i pozvala je lidera opozicijske partije DUP Corbyna da podnese zahtjev za glasovanje o povjerenju sadašnjoj Vladi. Premijerka je prebrodila pokušaje Laburističke partije i njihovog lidera Corbyna da se pokrenu novi generalni izbori, dok su zastupnici glasovali sa 325:306 i time odbacili prijedlog da se glasuje o nepovjerenju Vladi. Nakon toga je May pozvala lidere svih političkih partija na sastanak na kojem će se raspravljati o načinu daljeg procesuiranja Brexita. Navodno su čelnici suprotnih partija odmah počeli da iznose svoje uvjete za zauzimanje sudjelovanja u pregovorima sa ciljem da se spasi predložena Brexit strategija. To uključuje i opciju odlaganja Brexita, pa čak i drugi referendum o članstvu u EU. Ukoliko konsenzus ne bude postignut, tada će peta ekonomija u svijetu napustiti EU 29. ožujka tekuće godine bez sporazuma, ili će biti prisiljena da zaustavi Brexit, uz mogućnost provođenja novih izbora ili čak još jednog referenduma. Premijerka je u više navrata odbijala pozive za nove izbore, te upozorila da bi još jedan referendum (za koji Vlada pretpostavlja da bi trebalo oko jedne godine da se organizira) bili neželjeni, jer bi potkopali vjeru u demokratiju među 17,4 milijuna ljudi koji su glasovali za napuštanje EU na referendumu 2016. godine.

Predsjedatelj Konzervativne partije Brandon Lewis je izjavio da Velika Britanija ne treba ostati u sadašnjoj carinskoj uniji, jer je sklapanje međunarodnih sporazuma nakon Brexita prioritet. Časopis The Times je objavio vijest da bi na sastanku predstavnika Vlade i zakonodavaca moglo biti rasprave o punoj carinskoj uniji sa EU, kao i kašnjenju Brexita kroz produženje aktiviranje članka 50. Bivši premijer Velike Britanije Tony Blair je izjavio da je odgađanje Brexita za sada neizbježno, te je dodao da bi napuštanje EU bez sporazuma moglo nanijeti veliku štetu ekonomiji zemlje.

Krajem tjedna premijerka May je obavijestila svoj Kabinet da nema dovoljno nade da će međupartijski razgovori rezultirati djelotvornim planom u odnosu na onaj koji je Parlament prošlog tjedna odbio.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Inflacija (G/G)	PROSINAC	2,1%	2,1%	2,3%
2.	PPI ulazne cijene u proizvodnju (G/G)	PROSINAC	3,7%	3,7%	5,3%
3.	PPI izlazne cijene proizvodnje (G/G)	PROSINAC	2,9%	2,5%	3,0%
4.	Indeks cijena kuća (G/G)	STUDENI	3,0%	2,8%	2,7%
5.	Maloprodaja (G/G)	PROSINAC	3,6%	3,0%	3,4%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad sa razine od 0,89312 na razinu od 0,88291, dok je tečaj GBPUSD povećan sa razine od 1,2844 na razinu od 1,2872.

JAPAN

Ekonomski analitičari i tržišni sudionici očekuju da će BoJ na sastanku koji se održava 23. siječnja smanjiti prognoze kretanja stope inflacije u 2019. godini na oko 1%, što je znak pada cijena nafte i smanjenja globalnih ekonomskih prognoza, čime se povećavaju izazovi BoJ za dostizanje ambicioznog cilja inflacije od 2%. Istodobno, očekuje se da će BoJ zadržati projekcije gospodarskoga rasta, s obzirom na to da su niži troškovi energije i državna potrošnja ublažili utjecaj planiranog povećanja poreza na promet. Časopis Nikkei je prošlog tjedna objavio vijest da Japan očekuje će već ovog mjeseca ponovo pokrenuti uvoz nafte iz Irana, koji je bio suspendovan pod utjecajem sankcija SAD. Nastavak uvoza nafte iz ove zemlje došao je nakon što je Tokiju odobreno izuzeće od sankcija SAD, koje su na snagu stupile u studenome prošle godine.

Guverner BoJ Kuroda je krajem proteklog tjedna izjavio da se Japan suočava sa nepredviđenim rizicima u vođenju ekonomske politike, od kojih je najznačajniji starenje populacije. Naime, smanjenje potražnje moglo bi rezultirati niskim kamatnim stopama, te potaći financijske institucije na povećanje rizičnih ulaganja. Također, Kuroda je odbacio ideju o usvajanju višeg inflatornog cilja, što su pojedini analitičari predložili kao sredstvo za osiguravanje središnjih banaka s dovoljno rezervi za suzbijanje ekonomske krize.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

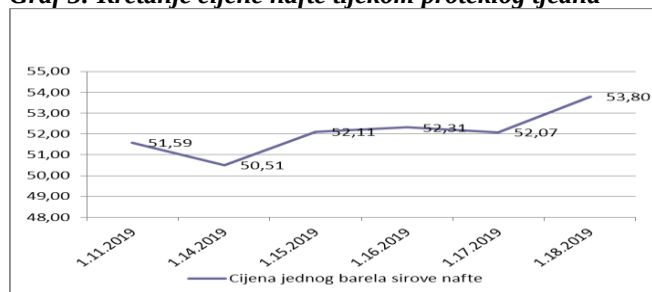
	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa inflacije (G/G)	PROSINAC	0,3%	0,3%	0,8%
2.	Temeljna inflacija (G/G)	PROSINAC	0,3%	0,3%	0,3%
3.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	PROSINAC	1,8%	1,5%	2,3%
4.	Monetarni agregat M2 (G/G)	PROSINAC	2,4%	2,4%	2,3%
5.	Monetarni agregat M3 (G/G)	PROSINAC	2,1%	2,1%	2,1%
6.	Porudžbine strojnih alata (G/G) P	PROSINAC	-	-18,3%	-17,0%
7.	Temeljne strojne porudžbine (G/G)	STUDENI	0,2%	0,8%	4,5%
8.	Indeks uslužnog sektora (M/M)	STUDENI	-0,6%	-0,3%	2,2%
9.	Indeks iskorištenosti kapaciteta (M/M)	STUDENI	-	1,0%	4,0%
10.	Industrijska proizvodnja (G/G) F	STUDENI	-	1,5%	4,2%

JPY je tijekom proteklog tjedna blago deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast sa razine od 124,44 na razinu od 124,74. JPY je deprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio rast sa razine od 108,48 na razinu od 109,78.

NAFTA I ZLATO

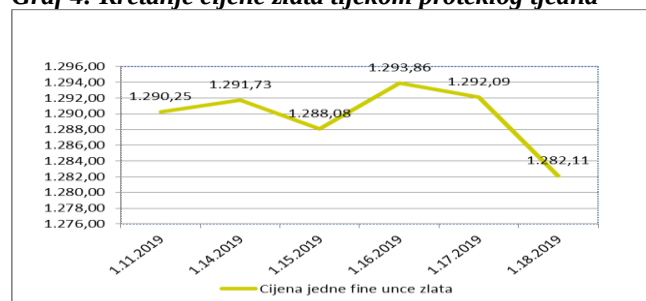
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 51,59 USD (44,98 EUR). Početkom proteklog tjedna cijena nafte je bilježila smanjenje nakon što su objavljeni razočaravajući ekonomski podaci za Kinu, odnosno podaci o značajnom padu kineskog izvoza i uvoza, što povećava zabrinutost zbog usporenja ekonomskog rasta ove zemlje koja je drugi po veličini svjetski potrošač nafte. Međutim, već naredni dan cijena nafte je zabilježila snažan rast, nakon što su kineski zvaničnici najavili uvođenje ekonomski stimulativnih mjera sa ciljem jačanja domaćeg ekonomskog rasta. Doprinos optimizmu dala su i očekivanja da bi predstavnici Kine i SAD mogli postići dogovor o ublažavanju trenutno pooštrenih trgovinskih odnosa, te je Kina najavila da bi mogla povećati obujam kupovine nafte iz SAD u vrijednosti od 1 bilijun USD. Tijekom proteklog tjedna objavljen je podatak da su u prethodnom tjednu američke zalihe nafte smanjenje za 2,7 milijuna barela na dnevnoj razini, ali i da je obujam proizvodnje nafte u SAD u tom razdoblju povećan na razinu od približno 12 milijuna barela dnevno. Istodobno je objavljena i informacija da su zemlje članice OPEC-a već tijekom rujna smanjile obujam proizvodnje nafte za 751.000 barela na dnevnoj razini, u okviru priprema za primjenu sporazuma o smanjenom obujmu proizvodnje za 1,2 milijuna barela nafte na dnevnoj razini početkom tekućeg mjeseca. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 53,80 USD (47,35 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.290,25 USD (1.124,99 EUR). Deprecijacija USD je početkom prošlog tjedna utjecala na povećanje cijene jedne fine unce zlata. Zatvaranje pojedinih institucija federalne administracije SAD zbog nepostizanja dogovora zakonodavaca o proračunu, zabrinutost zbog usporenja ekonomskog rasta na globalnoj razini, kao i neizvjesnosti oko Brexita su tijekom proteklog tjedna dale doprinos trendu rasta cijene ovog plemenitog metala i spriječile njeno značajno smanjenje. Cijena jedne fine unce zlata se tijekom proteklog tjedna kretala u relativno uskom rasponu. Već tijekom trgovanja u utorak cijena zlata je zabilježila smanjenje, potaknuta snažnom aprecijacijom USD koja je bila rezultat objavljivanja razočaravajućih pokazatelja za eurozonu. Tijekom trgovanja u srijedu cijena jedne fine unce zlata je bilježila rast, što je predstavljalo reakciju sudionika na tržištima na odbacivanje plana britanskog Parlamenta za izlazak Velike Britanije iz EU, ali je već tijekom narednog dana došlo do ublažavanja zabrinutosti oko navedenog, što je utjecalo na smanjenje cijene zlata. U petak su objavljeni izuzetno pozitivni ekonomski pokazatelji za SAD, što je potaklo aprecijaciju USD i rast tražnje za rizičnijom financijskom aktivom te utjecalo na smanjenje cijene zlata na najnižu razinu od početka godine. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.282,11 USD (1.128,32 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.